

**Raport z badania dotyczącego sposobów
zagospodarowania wybranych wejść
do Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego**

GDAŃSK 2015

Spis treści

Streszczenie	3
Uwagi wstępne	4
Charakterystyka respondentów	7
Sposoby spędzania czasu w lasach TPK	9
Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK	13
Preferowany sposób zagospodarowania wejść do lasów TPK	17
Podsumowanie	21

Streszczenie

W ramach konsultacji publicznych Koncepcji zrównoważonego zagospodarowania strefy buforowej lasów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (TPK) przeprowadzono badania internetowe. Ankieta dostępna była od 4 maja do 14 czerwca 2015 roku. W ankiecie udział wzięło 633 respondentów.

W trakcie badania zmieniona została lokalizacja wejścia nr 1 - pierwotnie były to okolice Kuźni Wodnej, później rejon Stawu Młyńskiego przy ulicy Spacerowej i Opackiej w dzielnicy Oliwa. Zmiana została dokonana 15 maja 2015 roku, dlatego też odpowiedzi dotyczące zagospodarowania wejścia nr 1 zbierane były w okresie od 15 maja do 14 czerwca 2015 roku.

Przeciętny respondent to mężczyzna (56%), pracujący (82%), mieszkający w jednostce pomocniczej Jasień (26%) lub Piecki-Migowo (27%).

Prawie połowa respondentów odwiedza TPK co najmniej raz w tygodniu (45%), ponad jedna trzecia przynajmniej raz w miesiącu (37%), rzadziej niż raz w miesiącu w TPK bywa 18% osób badanych.

Do TPK respondenci najczęściej przybywają najczęściej w towarzystwie rodziny: męża/żony (60%), dzieci (49%), rodzicami (18%) lub dziadkami (2%). Często do TPK respondenci przychodzą ze znajomymi (47%) lub sami (44%). Co piąty respondent przychodzi do TPK z psem (22%).

Respondenci najczęściej spędzają czas w TPK na spacerach (59%). Zdecydowanie mniejsza liczba osób najczęściej spędza czas w TPK jeżdżąc na rowerze (28%) lub biegając (11%).

Preferowana kolejność zagospodarowania wejść to (od wskazywanego jako pierwsze do realizacji): Dawny Poligon Wojskowy, w rejonie Stawu Młyńskiego, Matemblewo, Złota Karczma, Niedźwiednik, Leśna Góra, Michałowskiego, Dwór VII, Dwór I, Dwór III.

Jako najbardziej pożądane elementy wyposażenia wejść do TPK respondenci wskazywali: kosze na śmieci, ławki, oświetlenie oraz zdroje (poidelka).

Respondenci nie opowiedzieli się jednoznacznie za wprowadzeniem punktów małej gastronomii w żadnym z proponowanych miejsc. Za wprowadzeniem tego typu zagospodarowania odpowiedziało się od 21% (VII Dwór) do 42,2% (Staw Młyński).

Uwagi wstępne

Miasto Gdańsk razem z Nadleśnictwem Gdańsk i w porozumieniu z Zarządem Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (TPK) zamierza zagospodarować wybrane wejścia do lasów TPK. Mają tworzyć strefę buforową TPK. W tym celu powstaje koncepcja zagospodarowania dziesięciu wybranych obszarów leżących na styku miasta i lasów TPK, miejsc postrzeganych przez mieszkańców jako atrakcyjne miejsce rekreacji i wypoczynku. Celem Koncepcji jest wypracowanie projektu, który zapewni jednocześnie możliwość użytkowania tych terenów przez mieszkańców oraz ich ochronę. W ramach Koncepcji proponuje się wytycznie trasy pieszej łączącej południowe fragmenty TPK w rejonie Kiełpinka z miejscem w rejonie Stawu Młyńskiego w Oliwie, powiązaną ze wszystkimi wybranymi wejściami do lasu.

Aby zagospodarowanie wejść odpowiadało potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców Biuro Rozwoju Gdańska w maju 2015 roku rozpoczęło proces konsultacji publicznych. Jednym z pierwszych elementów tego procesu była ankieta internetowa. Respondenci zostali poproszeni o zapoznanie się z wstępną koncepcją, która była dostępna na stronie internetowej Biura Rozwoju Gdańska.

W ankiecie udział wzięło 633 respondentów. Ankieta dostępna była od 4 maja do 14 czerwca 2015 roku.

Informacja o możliwości udziału w badaniu udostępniona została na stronach internetowych:

- 1) Biura Rozwoju Gdańska,
- 2) profilu Biura Rozwoju Gdańska na portalu społecznościowym Facebook,
- 3) profilu zastępcy Prezydenta miasta Gdańska Wiesława Bielawskiego na portalu społecznościowym Facebook,
- 4) Miasta Gdańsk,
- 5) Nadleśnictwa Gdańsk,
- 6) Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Zaproszenie do udziału w badaniu zostało przesłane do Radnych Miejskich, Radnych Dzielnicowych, parafii oraz Wydziału Edukacji Urzędu Miasta z informacją o przekazaniu jej do wszystkich gdańskich gimnazjów i szkół średnich z prośbą do nauczycieli, uczniów i ich rodziców o wyrażenie opinii na temat opracowanej Koncepcji. Ponadto komunikat o ankiecie ukazał się na stronie www Urzędu Miasta

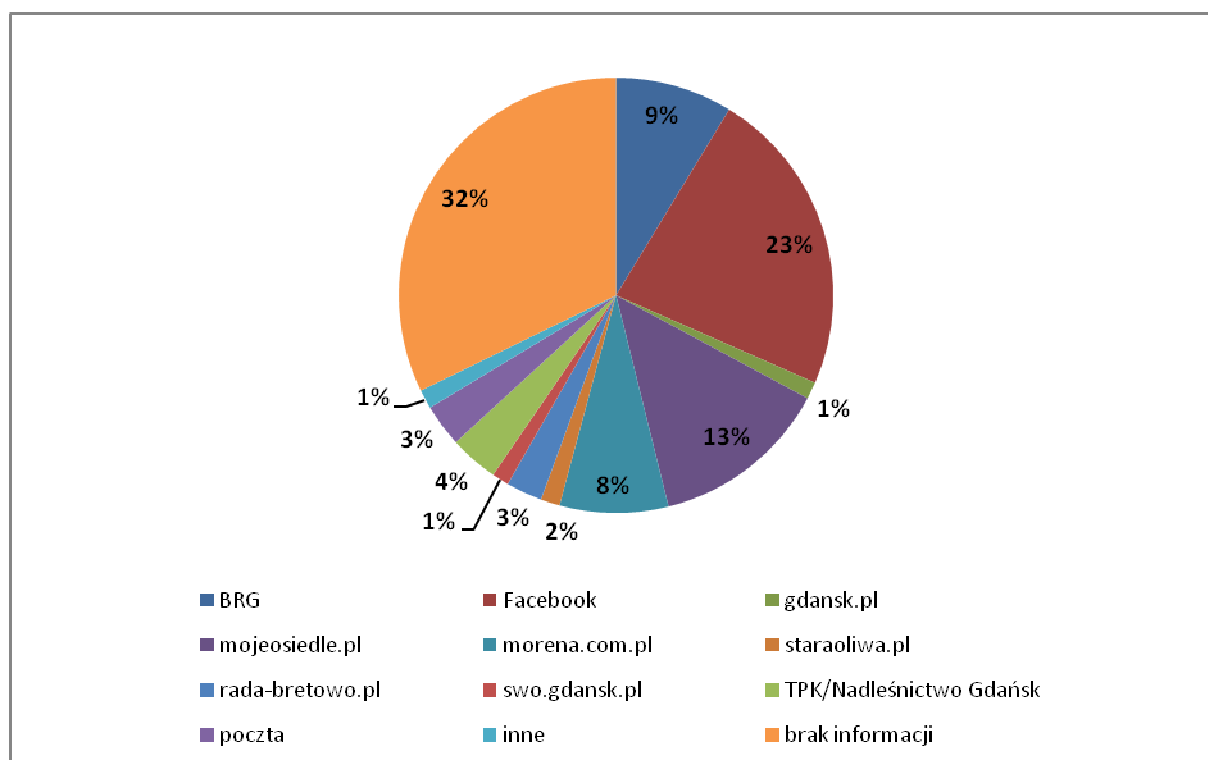
Gdańska i Biura Rozwoju Gdańska oraz w Gazecie Wyborczej w dniu 6 maja 2015 roku. Poniższa mapa przedstawia lokalizację proponowanych wejść do lasów TPK, których zagospodarowanie było przedmiotem konsultacji. W trakcie spotkań warsztatowych na wniosek Stowarzyszenia Przyjaciół Oliwy zmieniona została lokalizacja wejście nr 1 z rejonu okolic Kuźni Wodnej, do rejonu Stawu Młyńskiego. Zmiana została dokonana 15 maja 2015 roku, dlatego też odpowiedzi dotyczące zagospodarowania wejścia nr 1 zbierane były w okresie od 15 maja do 14 czerwca 2015 roku.

Ryc. 1. Lokalizacja wejść do lasów TPK przedstawionych do konsultacji publicznych

Źródło: Biuro Rozwoju Gdańska

Na podstawie uzyskanych danych, w 68% przypadków określić można źródła informacji o badaniu. Respondenci najczęściej korzystali z portalu społecznościowego Facebook (23%), portalu mojeosiedle.pl (13%) oraz strony internetowej Biura Rozwoju Gdańska (9%).

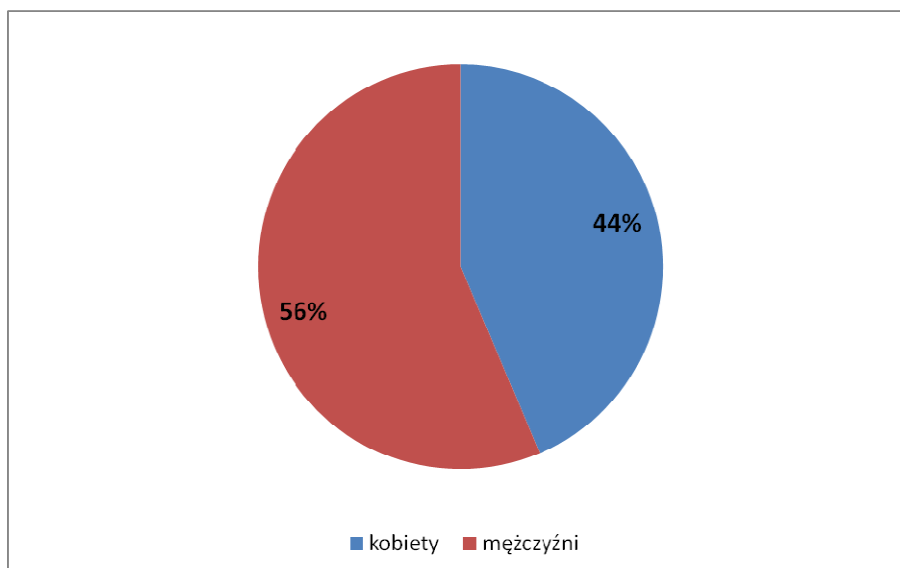

Ryc. 2. Źródło informacji o badaniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Charakterystyka respondentów

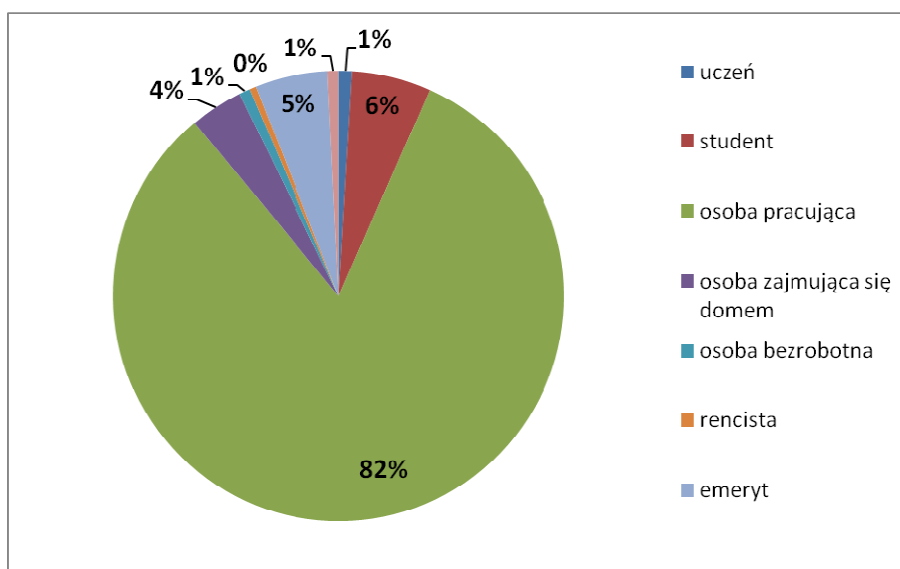
W badaniu wzięło udział 633 osób, większość stanowili mężczyźni (56%).

Ryc. 3. Płeć respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wśród osób badanych zdecydowaną większość stanowiły osoby pracujące (82%). Kolejne najliczniejsze grupy respondentów to studenci (6%), emeryci (5%) oraz osoby zajmujące się domem (4%). Pozostałe grupy respondentów (uczniowie, osoby bezrobotne, renciści i pozostali) stanowiły 3%.

Ryc. 4. Status zawodowy respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

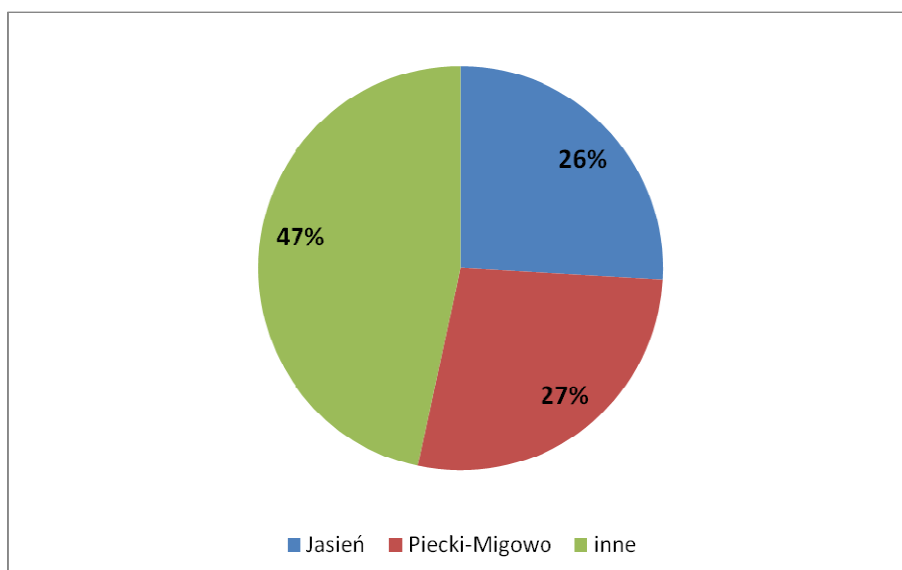
Wśród respondentów zdecydowaną większość stanowili mieszkańcy Gdańska (98%). Ponad połowę osób badanych stanowili mieszkańcy dwóch dzielnic: Jasień (26%) i Piecki-Migowo (27%). W związku z tak znaczącą przewagą w dalszej części opracowania wyprowadzono 3 kategorie miejsca zamieszkania: (Jasień, Piecki-Migowo, pozostałe).

Tab. 1. Miejsce zamieszkania

lp.	miejsce zamieszkania	liczba osób
1.	Aniołki	3
2.	Brętowo	37
3.	Brzeźno	4
4.	Chełm	7
5.	Jasień	164
6.	Kokoszki	13
7.	Krakowiec – Górki Zachodnie	0
8.	Letnica	0
9.	Matarnia	4
10.	Młyniska	1
11.	Nowy Port	0
12.	Oliwa	47
13.	Olszynka	0
14.	Orunia – Św. Wojciech – Lipce	4
15.	Osowa	9
16.	Piecki-Migowo	174
17.	Przeróbka	1
18.	Przymorze Małe	5
19.	Przymorze Wielkie	7
20.	Rudniki	0
21.	Siedlce	5
22.	Stogi	1
23.	Strzyża	20
24.	Suchanino	11
25.	Śródmieście	6
26.	Ujeścisko – Łostowice	10
27.	VII Dwór	37
28.	Wrzeszcz Dolny	6
29.	Wrzeszcz Górny	23
30.	Wyspa Sobieszewska	0
31.	Wzgórze Mickiewicza	1
32.	Zaspa – Młyniec	12
33.	Zaspa - Rozstaje	7
34.	Żabianka – Wejhera – Jelitkowo – Tysiąclecia	2
35.	poza Gdańskiem	13

Zródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Koncepcja zrównoważonego zagospodarowania strefy buforowej lasów
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

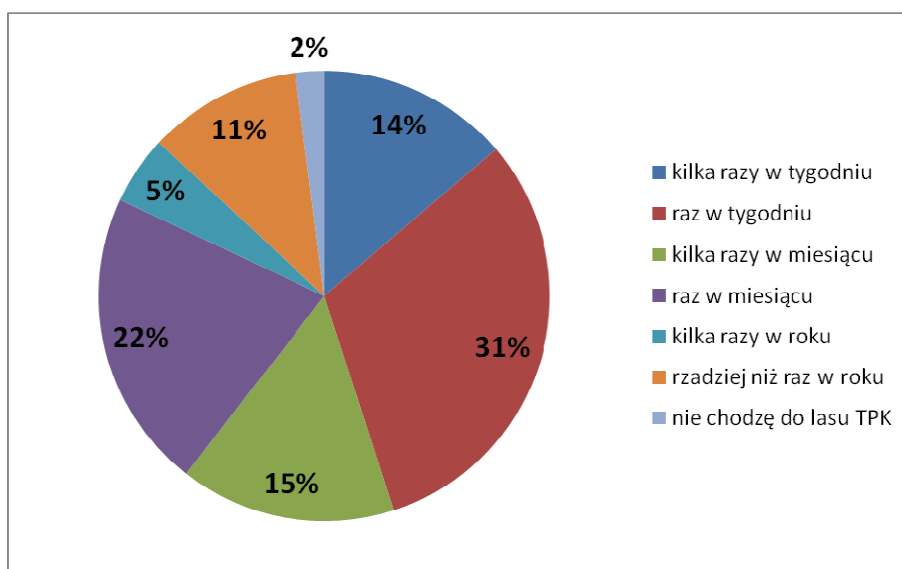

Ryc. 5. Miejsce zamieszkania respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Sposoby spędzania czasu w lasach TPK

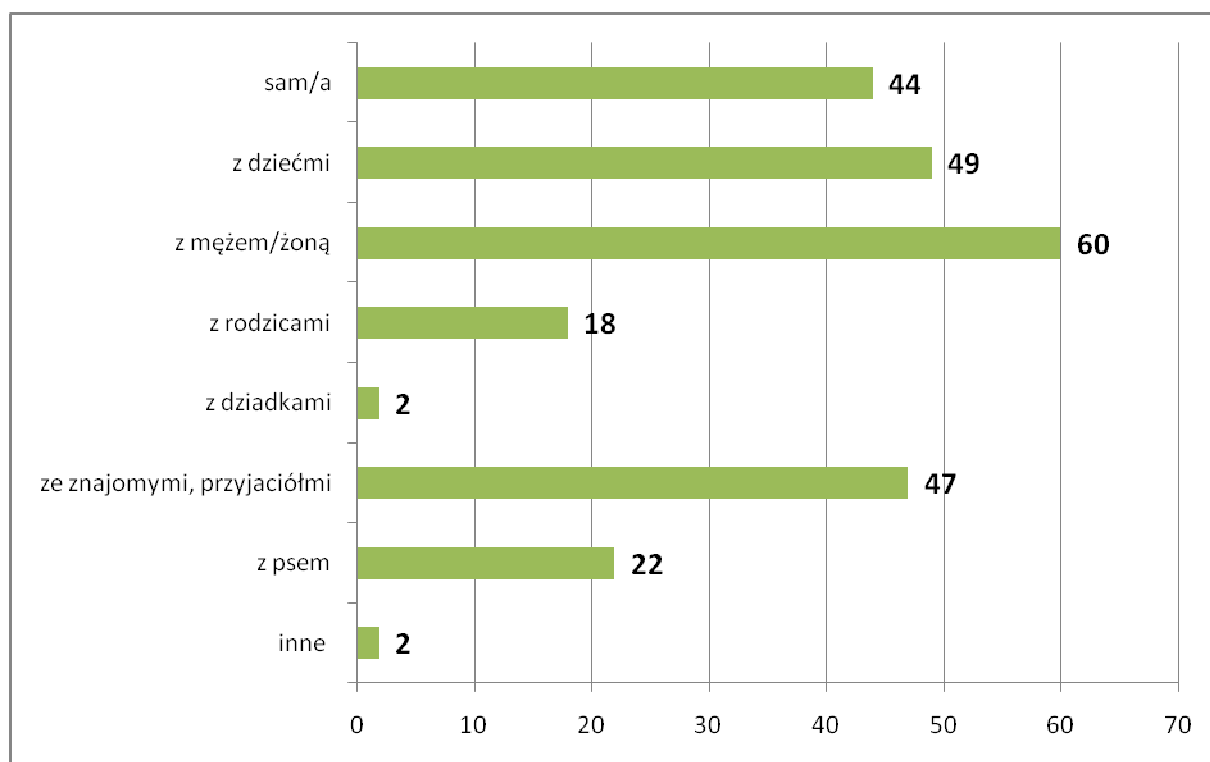
Prawie połowa respondentów odwiedza lasy TPK co najmniej raz w tygodniu (45%), ponad jedna trzecia przynajmniej raz w miesiącu (37%), rzadziej niż raz w miesiącu w lasach TPK bywa 18% osób badanych.

Ryc. 6. Częstotliwość korzystania z lasów TPK

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Do lasów TPK respondenci najczęściej przybywają w towarzystwie rodziny: męża/żony (60%), dzieci (49%), rodziców (18%) lub dziadków (2%). Często do lasów TPK respondenci przychodzą ze znajomymi (47%) lub sami (44%). Co piąty respondent przychodzi do TPK z psem (22%). W kategorii inne pojawiły się: partner/partnerka, rower oraz informacja, że bywa to wizyta służbowa.

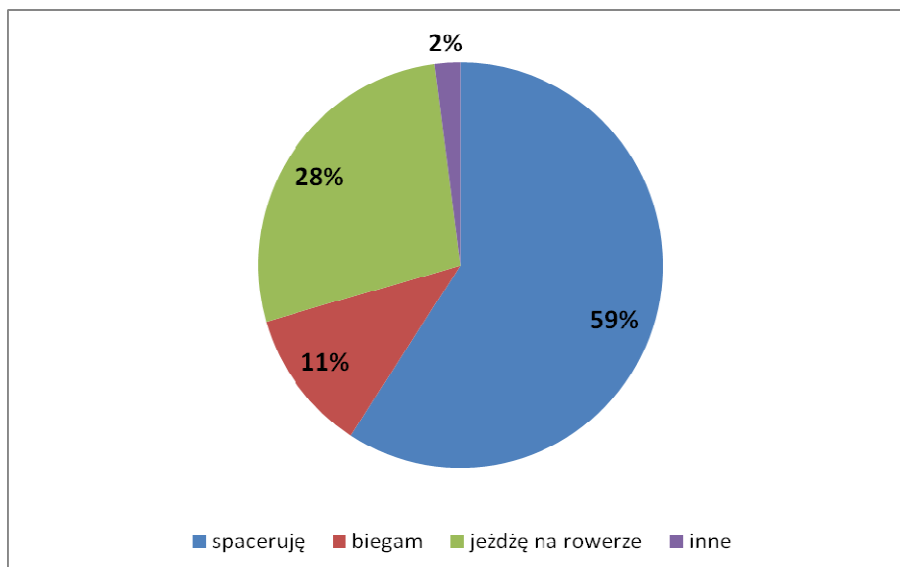

Ryc. 7. Korzystanie z lasów TPK samodzielnie / w towarzystwie w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci najczęściej spędzają czas w lasach TPK na spacerach (59%). Zdecydowanie mniejsza liczba osób najczęściej spędza czas w lasach TPK jeżdżąc na rowerze (28%) lub biegając (11%). Inne sposoby użytkowania to: obserwacja i fotografowanie przyrody, obserwacja przyrody, inwentaryzacja, dokumentowanie zaniku bioróżnorodności spowodowanej nadmierną eksploatacją drewna, pikniki, opalanie, jeżdżenie na rolkach, nartorolkach, sankach czy biegówkach, zbieranie grzybów i ziół, wędkowanie, wypoczynek od zgiełku miasta, korzystanie ze świeżego powietrza i niezmiętej przyrody.

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

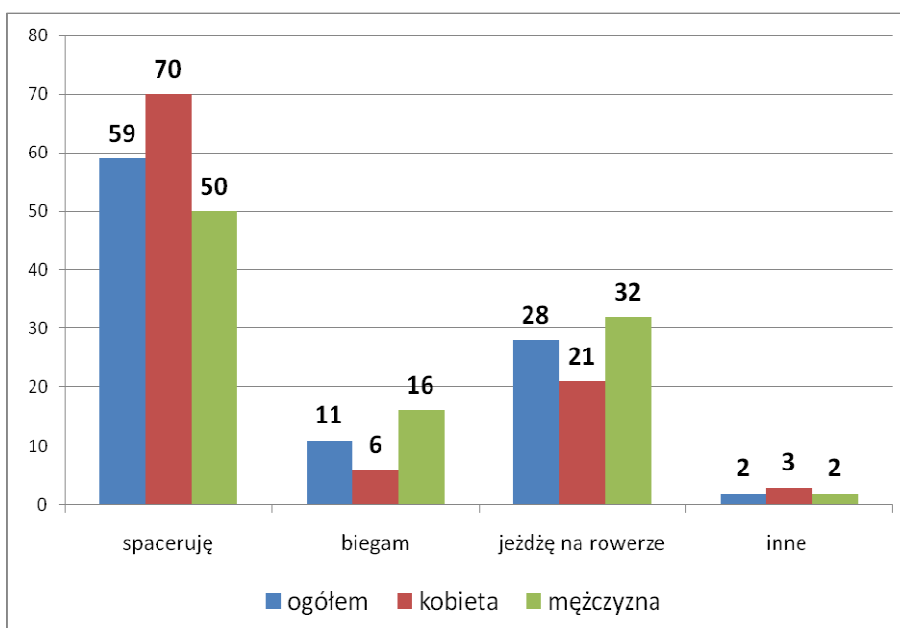

Ryc. 8. Aktywności w lasach TPK

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zaobserwować można zróżnicowanie sposobu spędzania czasu w lasach TPK w zależności od płci i statusu zawodowego.

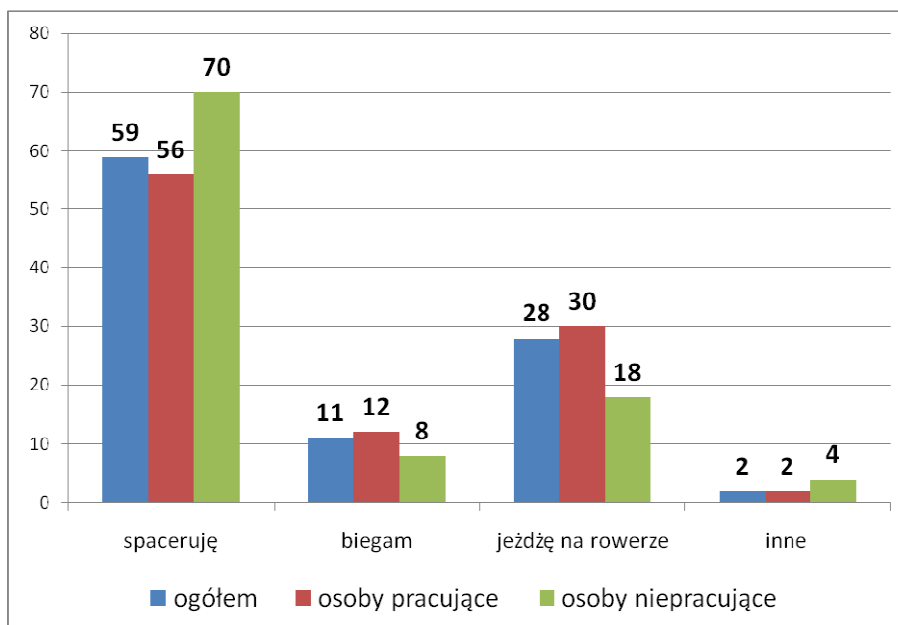
Kobiety częściej niż mężczyźni spędzają czas w lasach TPK spacerując (70% kobiet wobec 50% mężczyzn). Mężczyźni zdecydowanie częściej spędzają czas aktywniej: biegając (16% mężczyzn wobec 6% kobiet) lub jeżdżąc na rowerze (32% mężczyzn wobec 21% kobiet).

Ryc. 9. Aktywności w lasach TPK w zależności od płci w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

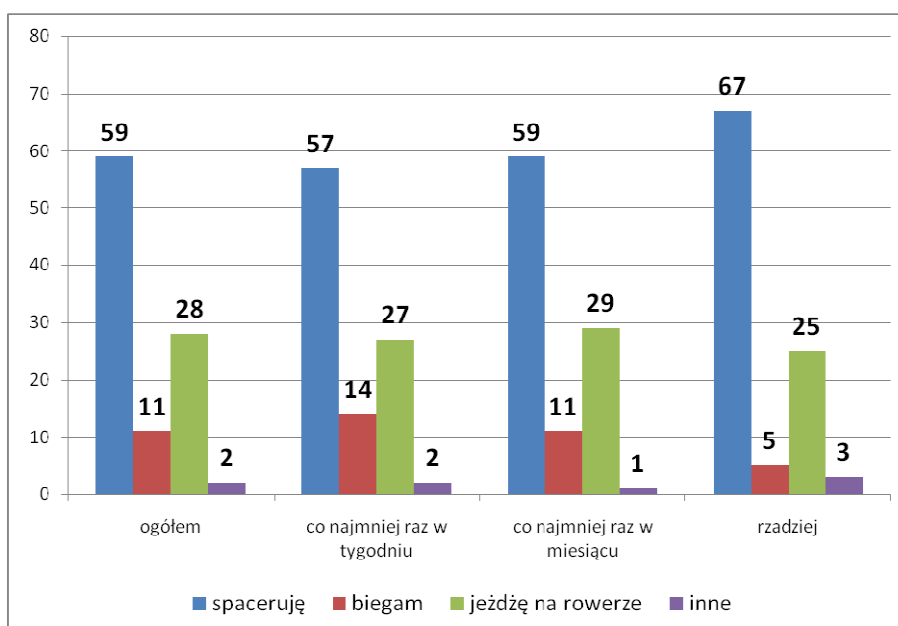
Osoby niepracujące (uczniowie, studenci, osoby zajmujące się domem, osoby bezrobotne, emeryci i renciści) częściej spacerują po lasach TPK niż osoby pracujące (70% osób niepracujących wobec 56% osób pracujących). Osoby pracujące częściej spędzają czas w lasach TPK jeżdżąc na rowerze (30% wobec 18% osób niepracujących) lub biegając (12% wobec 8% osób niepracujących).

Ryc. 10. Aktywności w lasach TPK w zależności od statusu zawodowego w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

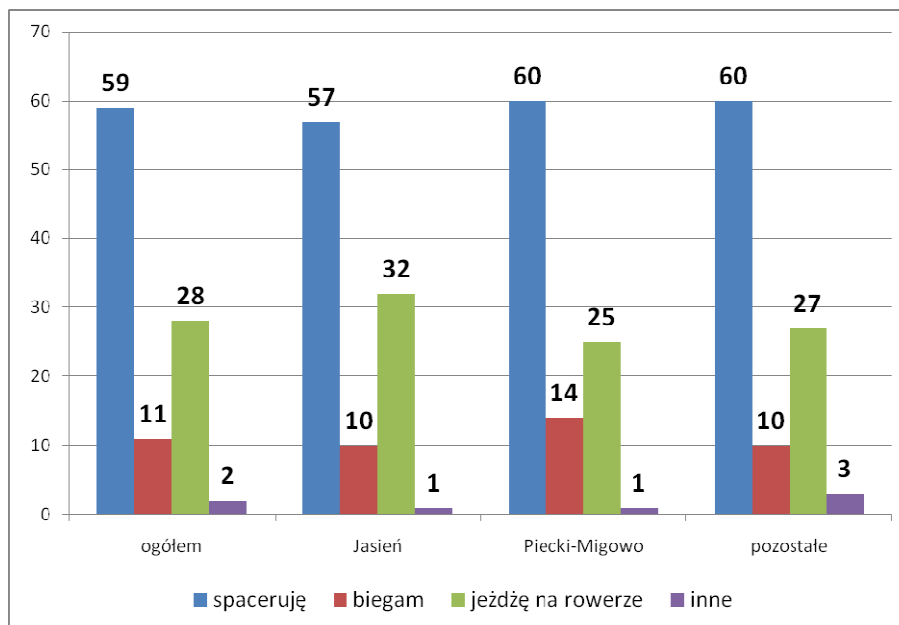
Pozostałe analizowane zmienne, tzn. częstotliwość odwiedzania oraz miejsce zamieszkania, nie różnicowały tak wyraźnie sposobu spędzania czasu w lasach TPK.

Ryc. 11. Aktywności w lasach TPK w zależności od częstotliwości korzystania w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

Ryc. 12. Aktywności w lasach TPK w zależności od miejsca zamieszkania w %
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK

Respondenci poproszeni zostali o wskazanie kolejności realizacji zagospodarowania poszczególnych wejść w kolejności od 1 do 10, gdzie:

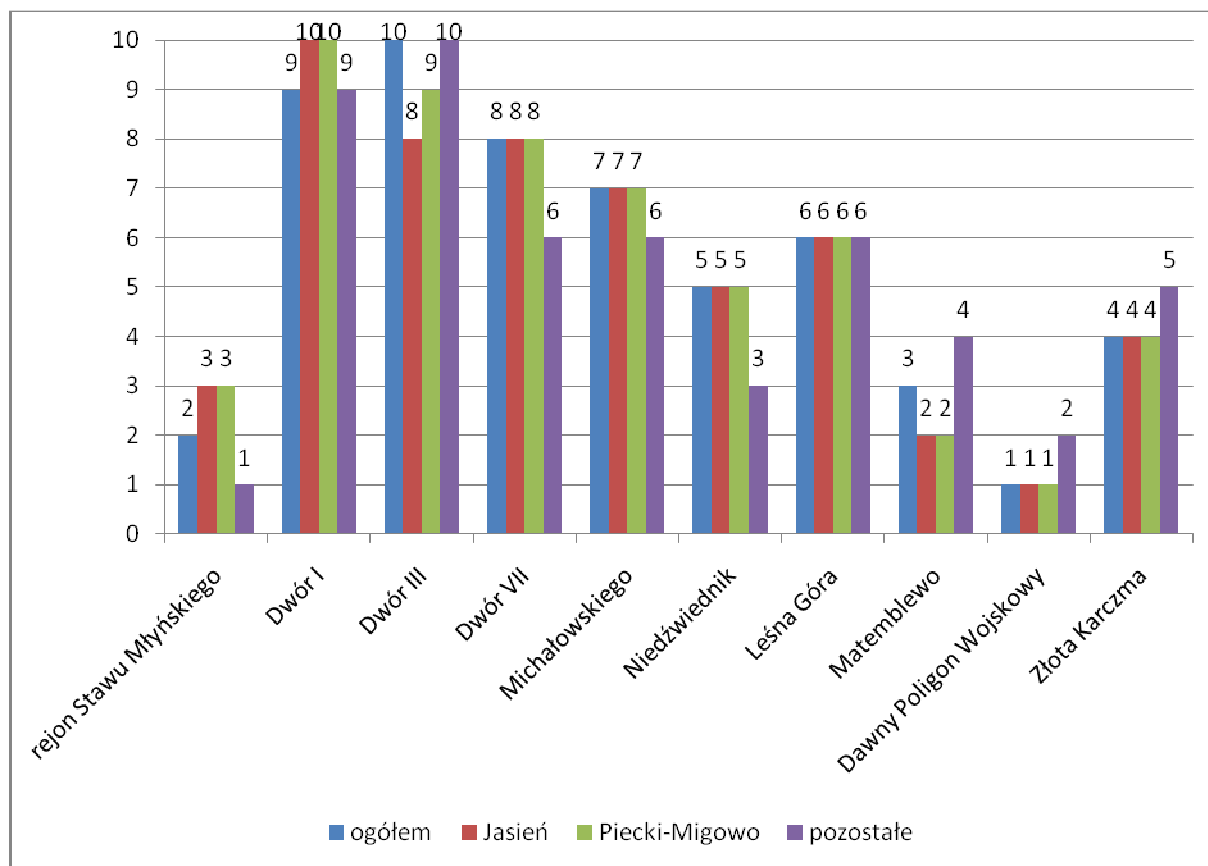
- 1) 1 oznacza wejście, które powinno zostać zagospodarowane najszybciej,
- 2) 10 wejście, które może zostać zagospodarowane jako ostatnie.

Kolejność, od najpilniejszego do najmniej pilnego, przedstawia się następująco:

- 1) Dawny Poligon Wojskowy,
- 2) rejon Stawu Młyńskiego,
- 3) Matemblewo,
- 4) Żłota Karczma,
- 5) Niedźwiednik,
- 6) Leśna Góra,
- 7) Michałowskiego,
- 8) Dwór VII,
- 9) Dwór I,
- 10) Dwór III.

Czynnikiem, który w najwyższym stopniu determinował kolejność realizacji wejść do lasów TPK było miejsce zamieszkania, w szczególności zamieszkiwanie w jednostkach pomocniczych Jasień lub Piecki-Migowo. To mieszkańcy właśnie tych

dwóch jednostek pomocniczych zdecydowali o wysokiej pozycji wejść nr 9 (Dawny Poligon Wojskowy) oraz nr 8 (Matemblewo).

Ryc. 13. Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK w zależności od miejsca zamieszkania (1 oznacza wejście, które powinno zostać zagospodarowane najszybciej, 10 wejście, które może zostać zagospodarowane jako ostatnie).

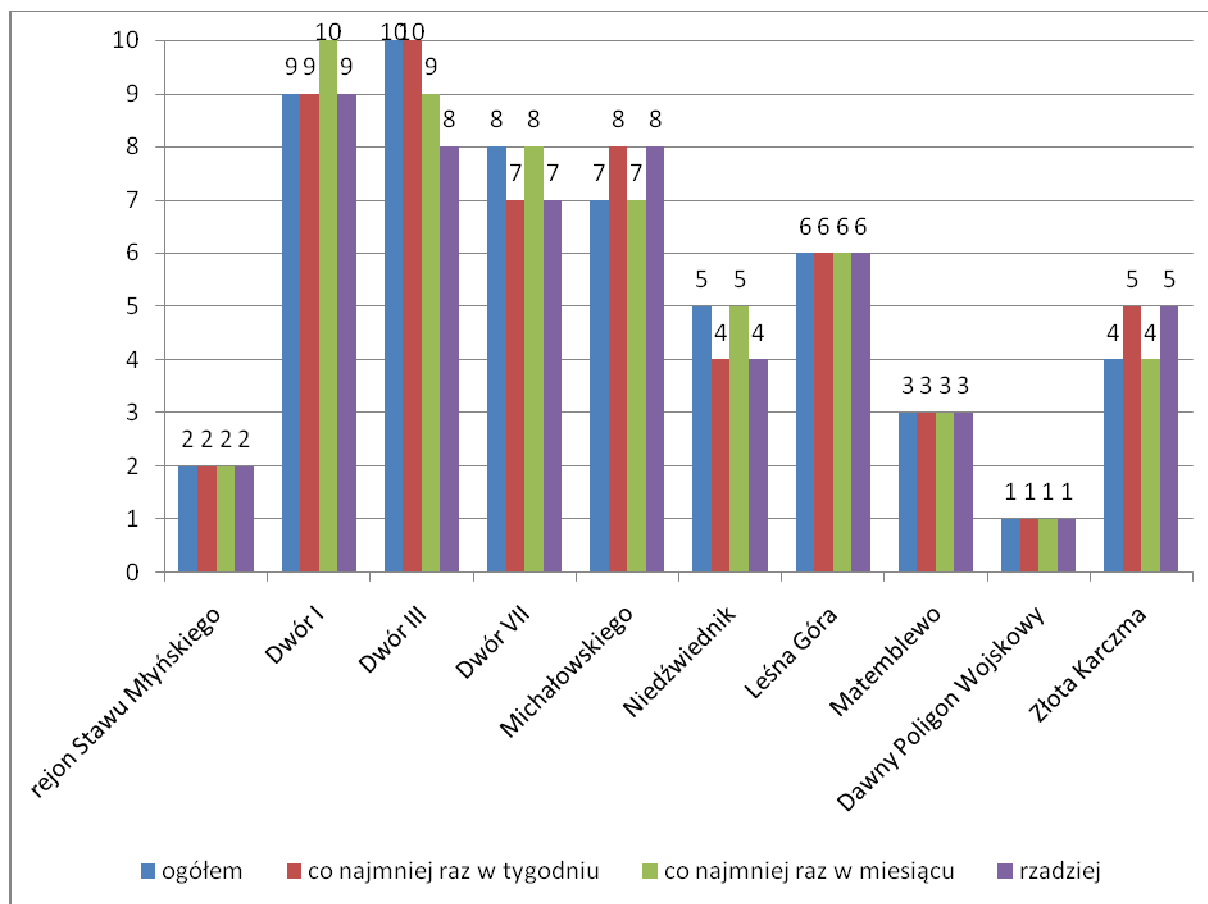
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Pozostałe analizowane zmienne, tzn. częstotliwość odwiedzania lasów TPK, sposoby spędzania czasu w lasach TPK oraz płeć, nie różnicowały preferowanej kolejności realizacji wejść do lasów TPK tak zdecydowanie jak miejsce zamieszkania.

Kobiety wskazywały na potrzebę szybszego zrealizowania wejścia do lasów TPK Dwór I (7 pozycja wśród kobiet, 9 ogółem).

Na odmienną kolejność wskazywały także osoby, które korzystają z lasów TPK w inny sposób niż spacerując, biegając lub jeżdżąc na rowerze. Dla tej grupy respondentów najpilniejsza jest realizacja wejść w rejonie Stawu Młyńskiego

i Niedźwiednika (odpowiednio 2 i 5 miejsce ogółem), najmniej pilna realizacja wejścia Żłota Karczma (4 miejsce ogółem). Jednak osoby wskazujące taką kolejność stanowią 2% wszystkich respondentów.

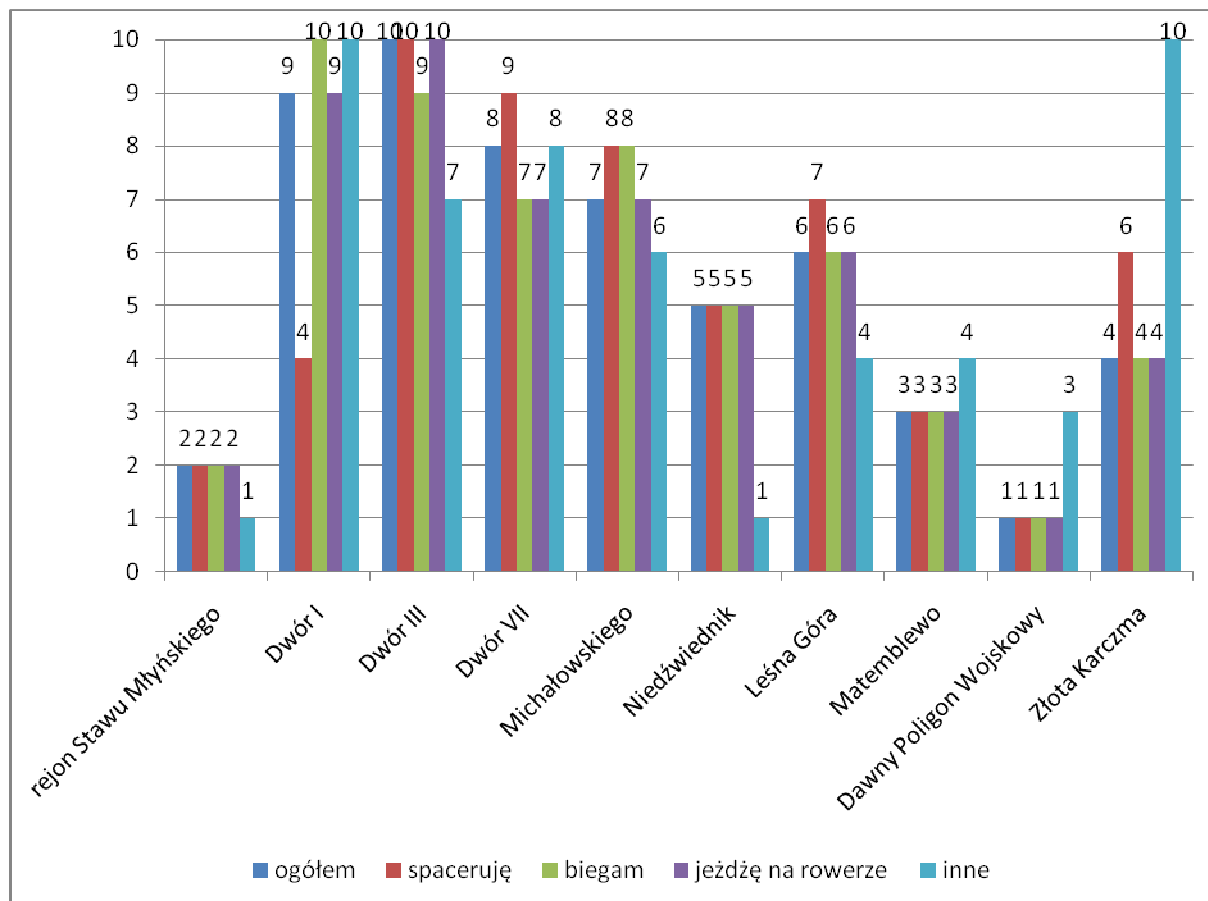

Ryc. 14. Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK w zależności od częstotliwości odwiedzania (1 oznacza wejście, które powinno zostać zagospodarowane najszybciej, 10 wejście, które może zostać zagospodarowane jako ostatnie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Koncepcja zrównoważonego zagospodarowania strefy buforowej lasów

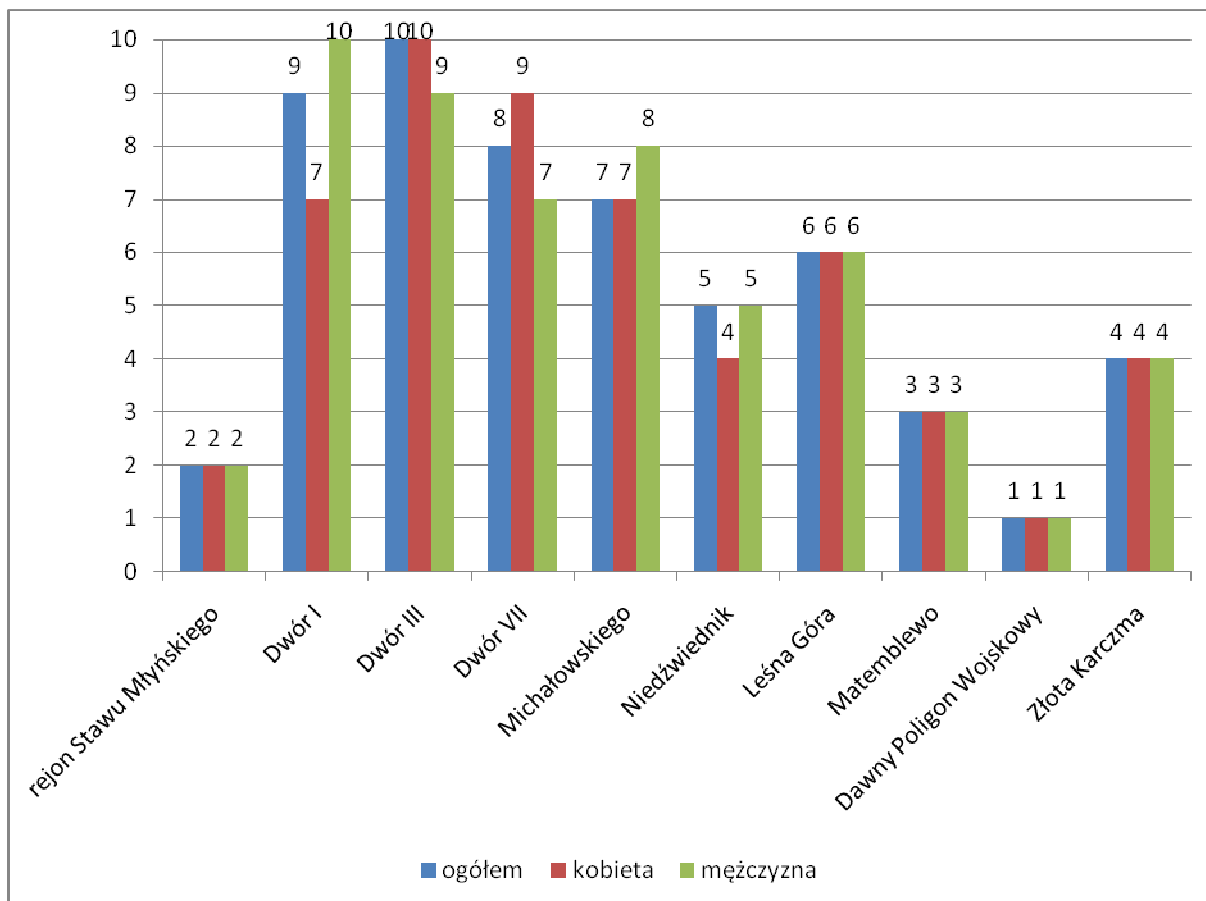
Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

Ryc. 15. Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK w zależności od sposobu korzystania (1 oznacza wejście, które powinno zostać zagospodarowane najszybciej, 10 wejście, które może zostać zagospodarowane jako ostatnie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (TPK)

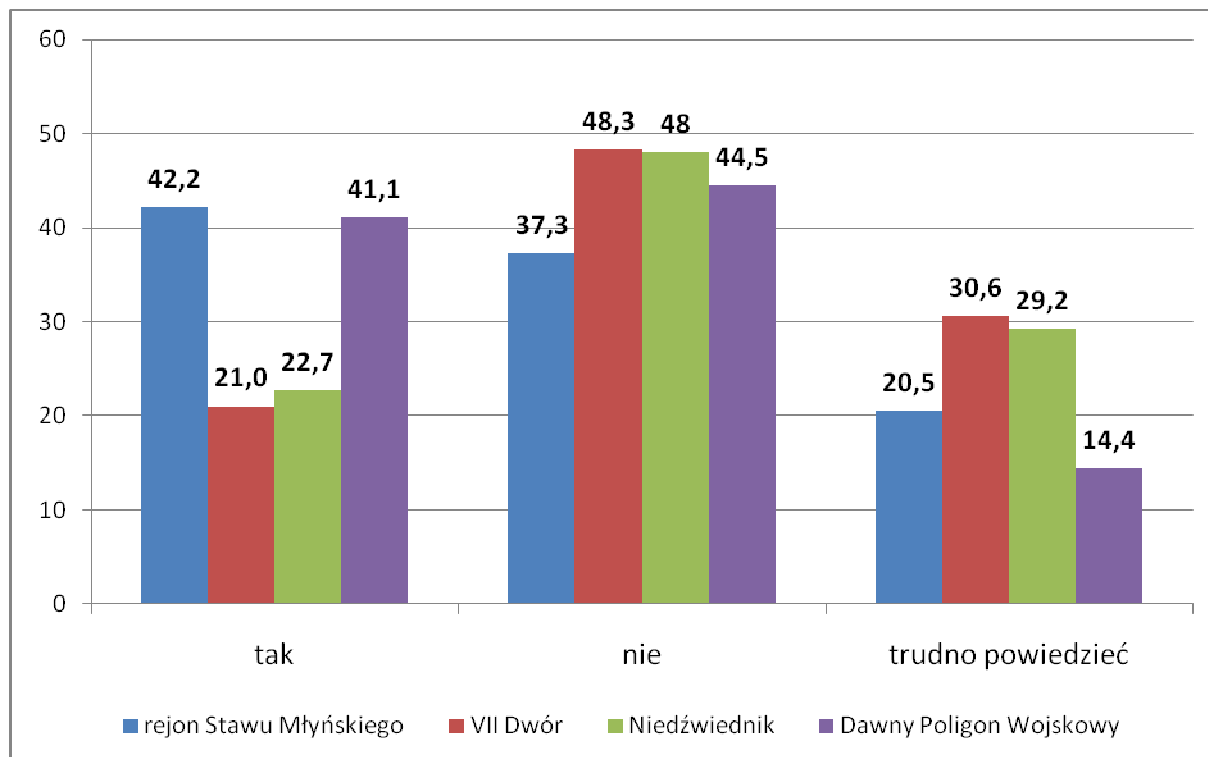
Ryc. 16. Preferowana kolejność zagospodarowania wejść do lasów TPK w zależności od płci osób badanych (1 oznacza wejście, które powinno zostać zagospodarowane najszybciej, 10 wejście, które może zostać zagospodarowane jako ostatnie).

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Preferowany sposób zagospodarowania wejść do lasów TPK

Osoby badane zostały poproszone o ocenę pomysłu wprowadzenia sezonowych punktów gastronomicznych w ramach realizacji wejść: rejon Stawu Młyńskiego (nr 1), Dwór VII (nr 4), Niedźwiednik (nr 6) oraz Dawny Poligon Wojskowy (nr 9). Żadna z zaproponowanych lokalizacji nie uzyskała zdecydowanego poparcia, dominowały głosy negatywne lub niezdecydowane. Największy poparciem cieszyły się dwie lokalizacje: rejon Stawu Młyńskiego (42,2%) i Dawny Poligon Wojskowy (41,1%).

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

Ryc. 17. Preferowana obecność przy wybranych wejściach do lasów TPK sezonowych punktów gastronomicznych w %

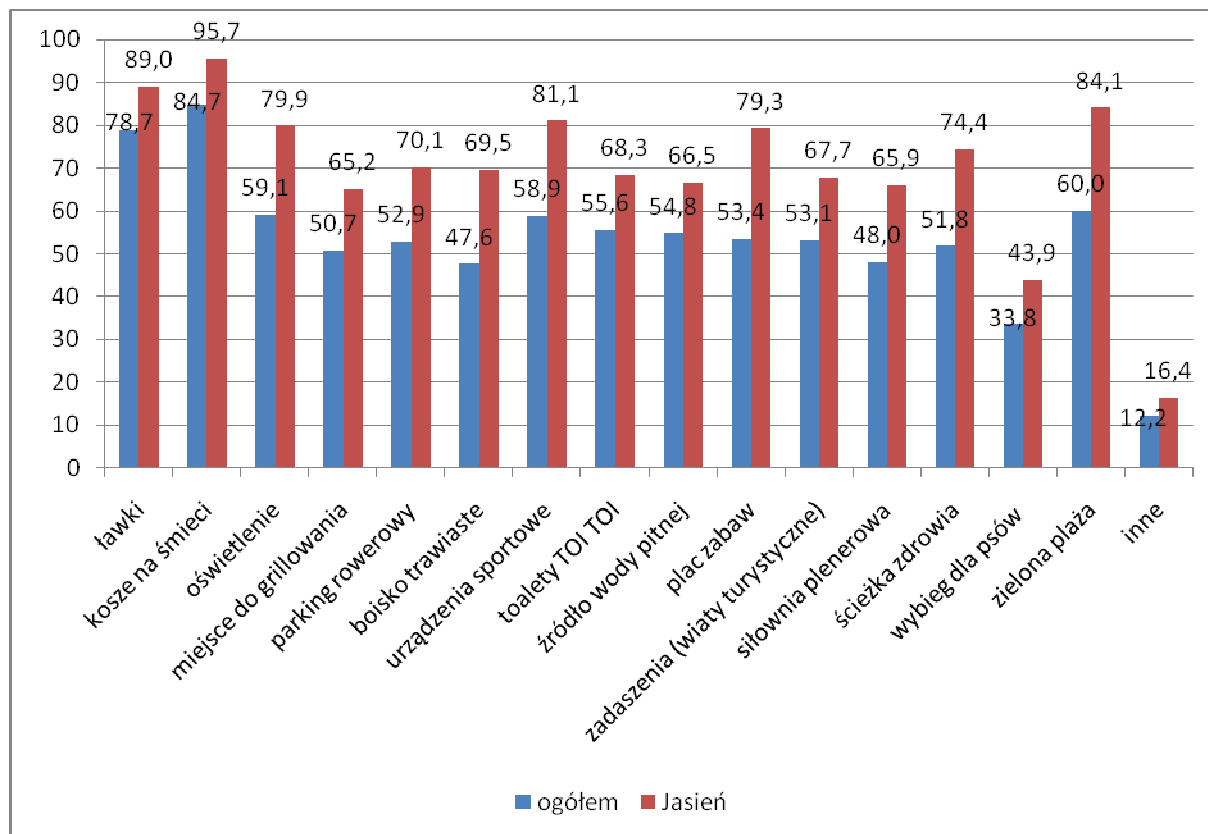
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W przypadku wszystkich wejść preferencje co do najważniejszych elementów zagospodarowania terenu były zbliżone. Jako najbardziej pożądane elementy wyposażenia wejść do lasów TPK respondenci wskazywali: kosze na śmieci, ławki, oświetlenie oraz zdroje.

Na tym tle zdecydowanie wyróżniają się odpowiedzi mieszkańców jednostki pomocniczej Jasień, którzy opisywali zagospodarowanie wejścia nr 9 - Dawny Poligon Wojskowy. Respondenci Ci zdecydowanie częściej niż przeciętnie wskazywali na potrzebę wprowadzenia każdej z możliwych opcji zagospodarowania. Może to wynikać z braku miejsc rekreacji w tej dzielnicy.

Koncepcja zrównoważonego zagospodarowania strefy buforowej lasów

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (TPK)

Ryc. 18. Preferowany sposób zagospodarowania wejścia nr 9 (Dawny Polygon Wojskowy) ze względu na miejsce zamieszkania w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Koncepcja zrównoważonego zagospodarowania strefy buforowej lasów

Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego(TPK)

Tab. 2. Preferowany sposób zagospodarowania poszczególnych wejść w %

	ławki	kosze na śmieci	oświetlenie	miejsce do grillowania	parking rowerowy	boisko trawiaste	urządzenia sportowe	toalety TOI TOI	źródło wody pitnej	plac zabaw	zadaszenia (wiaty turystyczne)	siłownia plenerowa	ścieżka zdrowia	wybieg dla psów	zielona plaża	inne
Rejon Stawu Młyńskiego	55,1	59,5	32,8	21,4	34,4	17,8	28,3	32,0	30,0	23,5	30	21,9	21,9	17,8	30,0	2,5
Dwór I	47,2	55,8	24,8	12,5	22,1	8,7	18,2	23,1	25,0	12,8	23,4	12,5	14,5	10,9	17,5	2,1
Dwór III	47,2	55,6	25,0	13,4	21,8	8,7	18,2	23,7	24,6	13,6	23,5	12,5	15,0	12,2	18,6	1,9
Dwór VII	50,4	59,6	29,2	15,5	23,5	12,3	23,1	25,6	26,7	16,1	23,9	16,3	18,0	12,3	22,4	2,1
Michałowskiego	49,1	56,7	26,7	14,4	22,1	11,7	21,0	24,0	26,2	16,1	24,0	16,7	16,7	13,0	19,9	2,2
Niedźwiednik	50,2	58,0	30,8	20,4	25,8	15,3	26,5	28,1	31,0	23,2	26,5	22,0	20,7	17,7	23,4	1,9
Leśna Góra	48,0	56,6	26,4	14,5	22,1	9,8	22,1	24,8	26,2	17,1	24,5	16,1	16,7	12,7	19,6	2,2
Matemblewo	52,9	60,7	33,6	21,3	30,5	14,7	27,8	28,4	33,2	24,6	29,1	21,3	21,5	16,0	24,8	3,8
Dawny Poligon Wojskowy	78,7	84,7	59,1	50,7	52,9	47,6	58,9	55,6	54,8	53,4	53,1	48,0	51,8	33,8	60,0	12,2
Złota Karczma	49,3	56,4	27,0	18,2	27,6	11,2	23,7	26,9	27,8	27,9	25,9	17,2	17,5	14,2	20,9	2,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Podsumowanie

Wyniki badań pozwalają określić przeciętnego użytkownika lasów Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego - jest to mężczyzna (56%), pracujący zawodowo (82%), mieszkający w Gdańsku w dzielnicy Jasień lub Piecki-Migowo (53%), odwiedzający TPK co najmniej raz w tygodniu (45%), który najczęściej spędza tam czas spacerując (59%) z żoną (60%).

Lasy TPK pozostają więc ważnym dla gdańszczyzan terenem rekreacyjnym, gdzie ważne jest wprowadzanie nowego zagospodarowania na terenach już w jakimś stopniu urządzonych (wejście nr 1 – rejon Stawu Młyńskiego), jak i pozbawionych udogodnień (wejście nr 9 - Dawny Poligon Wojskowy).

Respondenci oczekują, że zagospodarowanie wejść nie zmieni charakteru użytkowania tych terenów, a jedynie wprowadzi podstawowe udogodnienia. Najczęściej wskazywane elementy wyposażenia wejść do lasów TPK to: kosze na śmieci, ławki, oświetlenie oraz źródła. Respondenci niezbyt przychylnie ocenili ponadto propozycję wprowadzenia sezonowych punktów gastronomicznych. Uznając, że lasy TPK powinny być miejscem spacerów, w dalszej kolejności jazdy rowerem czy biegów.

Dodatkowym problemem do rozwiązania może być w lasach TPK kwestia bezpieczeństwa. Jednym z podstawowych wskaźników pozwalających określić daną przestrzeń publiczną jako bezpieczną jest obecność w niej wysokiego udziału kobiet. Wyniki badań pozwalają przypuszczać, że lasy TPK częściej odwiedzają mężczyźni - stanowili większość respondentów (56%), mężczyźni częściej odwiedzają lasy TPK samotnie (64% respondentów wobec 36% respondentek).